

Mladinska Matica.

Poverjenišstvo je bloke za nabiranje na-ročnikov razposlalo na vse šole. Od učiteljs-tva je zdaj odvisna usoda nove stanovske ustanove. Ako se zberejo naročniki za vse razposlane bloke, bo učiteljstvo položilo temelj instituciji, ki bo v prihodnje določala vse naše mladinsko slovo, tako beletrijo kot znanstvo.

Kot je znano, sta obe prosvetni načelstvi (v Ljubljani in Mariboru) priporočili »Mladinsko Matico« po šolah. Obenem je ministrstvo dovolilo zbiranje naročnikov. Toli-ke ugodnosti nima vsaka ustanova, zato tudi ne more biti izgovorov, da ne bi vsega storili, kar je sedaj mogoče. Ne zabite: čim več bo naročnikov, tem bolj se bo lahko »Mladinska Matica« razvila, tem lepših del bo lahko oskrbela naši mladini! Ustanova nima profitar-skih namenov, ampak stremi za tem, da dobi slovenska mladina zdrave, dobre duševne hrane. Kar bo prebitkov, to se bo vse vrnilo ljudstvu v obliki lepih mladinskih, bo-disi izvirnih domačih ali prevodov iz sve-tovne literature, bodisi leposlovnega ali znanstvenopraktičnega značaja, posebno v zvezi s tehniko in zemljedelstvom. Usta-nova je idealno zasnovana, pod okriljem po-verjeništa, torej vsega učiteljstva, oprta na poslednjega iz naših vrst. Tako je mogoče, da ne bo vasi, kamor ne bi prišle njene publikacije.

Knjižnice naj ne bodo brez knjig »Mladinske Matice«! Učiteljstvo ima povsod toliko vpliva, da se vse javne knjižnice lahko nariče na Maticne knjige. Priložnost je, da dobe knjige za najnižjo ceno: tri knjige za 10 Din! Vrh pa še izbrane knjige: Kresnice (z najraznovrstnejšim gradivom, statistikami iz produkcije in konsumna itd.), Jacka Londona in Sadjarčka!

Nemogoče! Z raznih strani je že pre-jela uprava Mladinske Matice sporočila o na-ročnikih. Neki tovariš pa je želel, naj mu pošljemo knjige na ogled. To ni mogoče. Ceno treh knjig smo določili tako nizko, da se krijejo stroški le, ako zberemo 10.000 naročnikov. To število se da doseči, ako se zavzame vse učiteljstvo za ustanovo. Da, celo preseči moremo to število že ko letos. Ni pa mogoče tiskati knjig preden vsaj pri-bližno ne vemo, koliko bo naročnikov. Torej tudi ni mogoče pošiljati knjig na ogled, ker bi nas že najmanjše število izvodov stalo ti-soče in tisoče dinarjev. Mogoče je torej le eno, da se zberejo naročniki in naročnina. Za to je mesec dni časa, ako hočemo razpo-slati knjige že koncem maja. Poverjenišstvo ne razpolaga z denarjem, da bi ga trosilo v negotovosti in tudi ne more prevzemati ni-kake odgovornosti za negotovo investirani denar. Tako tudi naročniki ne morejo v ni-kakem slučaju izgubiti svojega denarja.

Naporno duševno delo ubija!
Varujte zato živce!
Pijte rženo žitno kavo

ŽIKO.

Učiteljski pravnik.

—Š Čudna navada. Pod tem naslovom je bil v 28. številki z dne 26. januarja v »To-varišu« članek, ki je ožigal navado, da se naprti zlasti mladim tovarišicam po več raz-redov ter preveliko število ur. Opozarjam vse prizadete na § 51. drž. šol. zakona, na § 135/a izvrš. odredb v 5. Končnikovem zvezku in na odloka Vel. župana v Mariboru P. br. 290/1 z dne 16. januarja 1926 in 292 od 23. sept. 1927 ter pozivam vse one, ki so po-učevali ali celo še poučujejo po dva razreda dnevno (menjaje dopolne enega, popoldne drugega, kar se je razpaslo zlasti v zadnjih dveh letih), da nemudoma javijo Šolskemu upravnemu odboru v Mariboru (v roke tov. predsedniku A. Hrenu, šolskemu upravitelju Studenci p. Mariboru število tedenskih ur ter koliko so dobili za iste nagrade. Pri tej priliki bi opozoril vse tovariše, da se naj obračajo v vsakem slučaju **potom** svojih društev direktno na označeni naslov, ker se mu s tem, da ima v rokah tudi posamezne dokaze, olajša delo. Nikakor pa ni pravilno, da se obračajo prizadeti potom »Tovariša«, anonimno in popolnoma splošno na ome-njeni odbor. — Planer.

—Š Iz šolskega življenja. Sreski poglavar v Mariboru je izdal vsem krajevnim šolskim odborom okrožnico, katere zadnji odstavek se glasi: »Prepis sejnega zapisnika o volitvi in seznam izvoljenih z navedbo imena, stanu in bivališča, je semkaj javiti, eventuelne pri-tožbe zoper volitve članov krajevnega šol-skega odbora se vlagajo v roku 8 dni po dne-vu objave izida volitve pri sreskem pogla-varju, ki o njih razsoja. Ako po preteku omenjenega roka ni bilo pritožbe, je volitev pravomočna.« S tem je dana tudi učiteljstvu možnost, da se pritožimo zoper vsakega v šolski odbor izvoljenega člana, o katerem se lahko dokaže, da je nasprotnik šoli in učiteljs-tvu, ki n. pr. svoje otroke neredno po-šilja v šolo in je bil že morebiti izkazan in kaznovan zaradi neopravičenih šolskih za-mud, ki je prišel v šolo razgrajati, ki hujska proti nam in je žalil naš stan, ki je alkoholik i. dr. Je to itak že vedno naša zahteva, da naj bodo v šolskem odboru ljudje, ki so pri-jazni šoli in učiteljstvu in so vedno za na-predek šolstva. Iz teh razlogov bi bilo tudi dobro, če bi se predsedniki krajskih šolskih odborov volili, kajti jih je več ko polovica takih, ki protestirajo vedno in proti vsemu (najbolj pri sestavi proračunov, da si s tem zasigurajo volilce za prihodnje volitve), kar bi se moralo in lahko ukrenilo v prid šolstva.

Največja izbira krasnih bluz in otroških obleke
KRIŠTOFIČ - BUČAR, LJUBLJANA, Stari trg.

Naša gospodarska organizacija.

VABILO

na

VIII. redni občni zbor »Učiteljskega zdrav-ljskega doma v Rogški Slatini«, registrirane zadruge z omejeno zavezo, ki se bo vršil v nedeljo, dne 11. marca 1928 ob 9. uri v po-slopu mestne deške osnovne šole v Celju.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o združnem poslo-vanju leta 1927.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1927.

4. Čitanje revizijskega poročila Zadrū-
ne zveze.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki je sklepčen brez ozira na število navzočih združnikov.

Dol, dne 25. februarja 1928.

Načelstvo.

—g Gg. članom načelstva in nadzorstva »Uč. zdravil. doma v Rogški Slatini«, r. z. o. z. se naznanja, da se vrši 11. marca 1928 pred občnim zborom v istem prostoru ob 8. uri zjutraj seja načelstva, ob poldeveti uri pa skupna seja načelstva in nadzorstva. Pol-noštevilne udeležbe prosi načelnik Ant. Gnuš.

—g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh prejmete položnice za 162. do 164. smrtni slučaj, in sicer: Anton Drašček, Za-log, Ivana Škerjanc, Ljubljana in Ivan Ku-ner, Ljubljana. Vsi smrtni slučaji so iz me-seca februarja t. l., v januarju ni umrl noben član. Članski prispevek s poštnino znaša za samce 16 Din, za poročene pare 31 Din, za mudnikom sem pa prišel še zaostanek. Pro-sim, nakažite te zneske **takoj po prejemu položnice.** — Na zadnji odborovi seji (23. februarja 1928) je bilo 61 prigašencev spre-jetih za člane. — Učit. Samopomoč ima 1. marca 1928 2165 članov, posmrtnina tega dne znaša 10.825 Din.

UČITELJSKI DOM V MARIBORU

ima dne 19. marca t. l. ob 9. uri v risalnici deške meščanske šole v Mariboru svoj občni zbor s sledečim vopredom:

1. Zapisnik poslednjega občnega zbora.
2. Poročila društvenih funkcionarjev in nadzorstva.
3. Določitev članarine za leto 1928.
4. Sprememba pravil.
5. Volitev novega upravnega in nadzor-stvenega odbora.
6. Predlogi.

Ako zbor ne bude ob določeni uri sklep-čen, se vrši uro kasneje drug zbor, ki sme sklopiti pri vsakem številu navzočih.

Radi spremembe pravil, ki je nujno po-trebna, se vabijo člani k posebno obilni ude-ležbi in učiteljska društva se prosijo, da pošljejo na zbor svoje zastopnike.

Maribor, dne 25. februarja 1928.

Načelstvo.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

—pev. Prihodnji pevski tečaj se bo vršil v soboto 17. marca v Glasbeni Matici. Za-četek ob 10. uri dopoldne. V nedeljo 18. marca odhod v Celje, kjer se vrši popoldne koncert.

—pev. V soboto 17. marca se vrši ob 10. uri dopoldne redni letni občni zbor Pevskega zbora UJU, z običajnim dnevnim redom. Pričakujemo točne udeležbe! — Odbor.

Priporočila se

I. DOGAN, zaloga pohištva
Ljubljana, Dunajska cesta štev. 17.

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA NO-VOMEŠKI SREZ bo zborovalo v soboto 10. marca 1928 ob 10. uri dopoldne na deški osnovni šoli v Novem mestu z običajnim dnevnim redom. O delovni šoli referira tov. B. Grad. — Tajnik.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKA SOBOTA zboruje v soboto, dne 10. marca 1928 na osnovni šoli v Murški So-boti. Dnevni red je običajen s predavanjem. Začetek točno ob 10. uri. Udeležba za vse člane obvezna. Vabljeni so tudi vsi tova-riši(ice), ki so nastopili službo v našem srezu.

= KRANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje 17. marca 1928 ob 10. uri v te-lovadni kransko gimnazije. 1. Situacijsko poročilo. Došli predlogi. 2. Reforma šole. O dosedanjih ukrepih poroča podpredsednik tov. Horvat. 3. Samoizobrazba. Poročila o poslovanjih krožkov. 4. Izvenšolsko delo-nje. Praktične preizkušnje z dekliškimi teča-ji; poročila G. Belzajeva iz Vokla. 5. Preda-vanje: Oton Zupanič, predava ga. T. Joci-fova. 6. Slučajnosti.

= BELOKRANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto, dne 10. marca 1928 ob 9. uri v Metliki z naslednjim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Praktični nastop v III. razredu »Stevan Nemanja — ustanovitelj srbske države. Raz-govor. 3. Poročila krožkov. 4. Izvenšolsko delo — poročila tov. Ljubič. 5. Sprememba pravil — poročila tov. Živojinović. 6. »Risa-nje v osnovni šoli III. in IV. razreda« — po-roča tov. Čebular. 7. Slučajnosti. — Odbor.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO UJU V RADOVLJICI je zborovalo na Jesenicah dne 14. januarja 1928.

I. Situacijsko poročilo: Stanislav Zagar: a) 1. Poročilo seje širjega sosveta v Celju z dne 27. novembra 1927. — Zadeva Učiteljske tiskarne in UJU. 2. Deleži. 3. Volitve v disciplinsko sodišče. 4. Povabilo v članstvo. 5. De-lovanje v krožkih. 6. Pravila UJU. 7. Mla-dinska Matica. 8. Slučaj Möderndorfer. 9. Zveza državnih nameščencev. 10. Sporazum med UJU in Edinstvom.

Statistika: b) Število učiteljstva v okraju 122. c) Število članstva 59. d) Število udele-žencev 50. d) Zadeva UJU in Edinstva — Debaterji: Pibrovec, Vider, Razinger, Mrov-lje in St. Zagar. Sprejela se je soglasno re-solucija, kot stališče društva, ki je bila odpo-slana poverjeništvu.

Glede novih pravil UJU poverja društvo odboru, da vse potrebno izdela in poročilo predloži društvu v odobrenje.

Slučaj Möderndorfer. — Obvezali so se nabirati prostovoljne prispevke: Josip Napo-koj, J. Siherl in St. Zagar.

Skleno se, da se po možnosti podpre akcija »Zveze državnih nameščencev«, da se vsaka šola nariče na »Naš Glas«.

II. Samoizobrazba: a) Krožka dva. b) Je-sendiški eden — Radovljanski dva. c) Jeseniški 32. — Pri obeh: Liberalizem — Radovlj-ški posebej še: Brošura Franjo Zgeč in de-lovna šola. Debaterji pri Jeseniškem: Pibro-vec, Vider, Razinger. Pri radovljiskem vsi.

III. Reforma šole. Nastop tov. Pibrovec v I. razredu v smislu delovne šole.

IV. Izvenšolsko delo — odpade.

V. Z ozirom na važnost samoizobrazbe in deljeno mnenje članstva glede družbo-slovja in vzgojeslovja se sklene: 1. Da se na krožkih obravnava pol časa družboslovje in pol časa vzgojeslovje z ozirom na delovno šolo. 2. Ker so nekateri člani izrazili bojazen, da bi se vsled nasprotnih svetovnih naziranj in političnih pripadnosti v ostrem razgovoru prišlo v prepire in spore, se pojasnjuje, da ravno oster in odkritosrčen razgovor najde resnico in članstvo usposobi za jasno in pro-žno duševno delo in mišljenje. Pripomniti je treba k temu, da imej vsak član popolnoma prosto besedo, objektivno sodelovanje in iz-ogibanje osebnim političnim napadom pred-veš v mislih. Tak način obravnavanja mora roditi uspehe in odkrito tovarištvo.

+ MARIBORSKO SRESKO UČITEL-JSKO DRUŠTVO je zborovalo v soboto, dne 14. januarja v mali dvorani Narodnega doma.

1. Situacijsko poročilo. Predsednik poda poročilo o seji širjega sosveta v Celju in iz-raža nado, da pridejo v obeh taborih zmerni uvidelni ljudje do veljave in da se bo za-deva s tiskarno in Edinstvom dovoljno in v interesu naše stanovske organizacije rešila. Udeležba: od 129 včlanjenih je navzočih 79. Na novo sta pristopila tovariša Valentič Angela iz Podove in tov. Andrej Roje iz Sv. Martina pri Vurbergu.

2. Samoizobrazba-krožki. Glede smernic samoizobrazbevalnega dela se je razvila dalj-ša debata, ki je dovela do zaključka, da bodi potek samoizobrazbevalnega dela veda, na kateri je osnovna šola in to je pedago-gika in nje pomožne vede. Organiziralo se je osem samoizobrazbevalnih krožkov. Sklicatelj krožkov poročajo o sestankih Oio v Ljub-ljani direktno — in tudi referentu za samo-izobrazbevalno delo tovariša Mirku Vnudi, šolskemu upravitelju pri Sv. Marjeti ob Pesnici.

Delovne zajednice. Tov. Vranc poda v jedrnatem referatu smernice, kako se naj delo po pedagoških samoizobrazbevalnih krožkih vrši, da bo doseglo svoj glavni cilj, preorientacijo učiteljstva v duhu sodobnih pedagoških zahtev.

3. Reforma šole. Debata o razstavi po-izkusnega delovnega razreda v Studencih je dala pobudo, naprositi tov. Vrance, da nam dovoli od časa do časa hospitacije v svojem razredu, na kar je naprošeni rad pristal.

4. Izvenšolsko delo: ? ?

5. Slučajnosti. Sprejet je bil predlog dru-štvenega odbora, da UJU pov. Ljubljana de-laj na to, da pride z Edinstvom do sprave. Tov. Mejovšek predlaga, naj se da za pri-hodnje zborovanje na dnevni red razgovor o kmetijskem nadaljevalnem šolstvu. Spre-jeto.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KO-ČEVSKI OKRAJ je zborovalo dne 11. febru-
arja 1928 v Kočevju.

Statistika: Število učiteljstva v okraju 158; število članstva 90; udeležencev 54.

Situacijsko poročilo: Tov. predsednik otvori zborovanje, pozdravi nove člane in novega sreskega šolskega referenta tov. Pe-terlina in mu čestita k imenovanju. Omenja nekaj internih stanovskih zadev, ki niso mo-gle na vrsto pri zadnjem zborovanju. Pozi-va članstvo, da se s pravim ognjem udeležu-jejo bojev za naše stanovsko pravo, ki je v stalni nevarnosti, kar smo videli zlasti zadnje čase pri poskusu znižanja plač. Tu ni druge poti kot enoten nastop vsega uradništva. Na-dalje poroča o stanju združitve vsega učiteljs-tva in omenja sijajne uspehe našega pevskega zbora, ki ga premalo podpiramo. Toplo priporoča agitacijo za »Mladinsko Matico«. Društvo bo vodilo o uspehih točno evidenco. Na glasilo uradništva »Naš Glas« naj se nariče vsaj večje šole skupno. Razne zadeve, ki jih kdo iz kakršnegakoli vzroka noče javno izpovedati, naj se predlože pis-meno, lahko brez podpisa, predsedstvu.

Samoizobrazba: Krožki delujejo vsi tri-je. Imeli so po eden in dva sestanka in ob-ravnavali predpisano temo. Oziraje se na

slabe prometne razmere in čas, je bila ude-ležba prav povoljna. Priporoča se vztrajnost in redni mesečni sestanki. Tov. Lulik poziva one, ki se ne strinjajo s smernicami (temo) krožkov, da podajo svoje mnenje.

Solska reforma? Tov. Klunova poda re-ferat »O poklicni vzgoji deklice«. — Pri raz-govoru se omenja, da je to komaj načeto po-lje pri nas in se izreče tov. priznanje, ker je to vprašanje sprožila.

Tov. Kmet priporoča o anketi za delov-no šolo v Ljubljani. Isti omenja zahtevo po kmetijskih in gospodinskih nadaljevalnih šolah. Oblastni odbor naj podpira to akcijo in poskrbi za izšolano učiteljstvo. — Sreski šolski referent tov. Peterlin sporoča, da so že odobrene postavke pri oblastnem šolskem odboru za to stroko in da se otvori za učiteljs-tvo počitniški tečaj. — Zbor z zadovolj-
stvom konstatira naklonjenost oblastnega odbora šoli in učiteljstvu.

Izvenšolsko delo. Pri krožkih se izvrši statistika o delovanju članov v prosvetnih in gospodarskih ustanovah. Tam naj se vodi tudi evidenca dela za »Mladinsko Matico«.

Slučajnosti: Tov. Kmet omenja zadevo tov. Merviča glede nameščenja, o čemer bo potrebno še govoriti in ukreniti nadaljnje.

Tov. predsednik predlaga: Poverjen-štvo naj bi osnovalo evidenco prosilcev za službena mesta, da se s tem odvrnejo nepo-trebne prošnje in tudi nekoliko prekrizajo kriva pota posameznikov.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OKRAJ SLOVENJGRADec je zborovalo dne 15. februarja 1928 v Slovenjgradcu.

Statistika: Od 41 članov navzočih 37.

Situacijsko poročilo: Radi bol. dop. preds. tov. Purkharta, vodi zborovanje pod-predsednica tovarišica Gobeč, ki je referirala o došlih dopisih.

Sklepi in predlogi:

a) Pripombe k pravilom UJU. Prečitali so se oni člani projekta za »Pravila UJU«, ki ga je izdelal izvršni odbor in na-pram kojim je poverjeništvu Ljubljana zas-vzelo svoje stališče.

b) Z ozirom na postopek pri volitvah se sklene, da se naj uporabljajo kuvertirane glasovnice.

c) Glede »Mladinske Matice« se bo agitiralo; tov. Kopač prevzame funkcijo stalnega poročevalca.

d) V »Möderndorferjev sklad« so prispevki prostovoljni; pos. uprav. si bodo napravili nabir. polo ter nabirali mes. pri-spevke v ta namen ter sami mes. odpošljali nabrano vsoto UJU, Ljubljana, ki naj pošlje vsem šolam zato potrebne poštne položnice.

Solska reforma: Sledilo je predavanje strok. učit. tov. Elize Kukovčeve »Učenceve samodelavnost pri pouku«, kateremu je sle-dilo navzoče učiteljstvo z največjim zama-njem. Predavateljica naglašala samodelavnost učencev ter pokaže pot do nje v posameznih predmetih. Vsi navzoči smo ji za krasno za-snovani referat zelo hvaležni ter želimo, da se bi tov. Kukovčeva kmalu zopet pojavila v naši sredini s kakšnim sličnim referatom.

Krožki: Referent samoizobrazbe, kr. tov. Zehrer, podaja pregledno poročilo delovanja pos. krožkov, iz katerega je razvidno, da se zavedajo vsi važnega pomena krožkov. — Za stalnega referenta samoizobrazbevalnih krož-kov je bil izvoljen dosednji zač. ref. tovariš Zehrer.

Izvenšolsko delo: ? ?

Slučajnosti: Sklenilo se je, da se bo pri-hodnje zborovanje vršilo na eno soboto ob 9. uri. Natančneje sledi.

Prispevajte kot podporniki
»Pevskemu zboru UJU učiteljstva«!

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—

MOJSTRSKE VIJOLINE
fine, od Din 1000 naprej. Vse glasbene potrebšćine. Novodobne strune, ki trajajo na leta. Popravila strokovno. M. Mušič, Ljubljana, Selenburgova 6.

Podpirajte MLADINSKO MATICO!

Priporočila se
RESTAVRACIJA
HOTEL
LLOYD
LJUBLJANA

Dobra domača hrana. Dobra postrežba, štaj. in dolenski vina. — Sprejema abonente.

Za obilen obisk se priporoča
BUČAR FR. restavratel.